

*Tillbakablickar,
en artikelserie
sammanställd av
Calle Sahlquist*

Stewart Challenge Cup 1908–2018

Stewarts Cup, som senare fick tillägget Challenge i tävlingsnamnet, spelades första gången för 110 år sedan. "Stewarts" är därmed Golvsvärges i särklass äldsta och anrikaste pokaltävling och första tävlingen arrangerades på Hovås 1908. Wilhelm Theodor Ewert drev firman W T Ewert & Co i Göteborg, en vin- & spritagentur som 1880 introducerade Stewart's Whiskey i Sverige. Det var vårt lands första import av blended whisky och en flaska kostade tre kronor, vilket var mycket pengar vid denna tid. Wilhelms brorson Reinhold tog över företaget kring sekelskiftet 1900. Reinhold Ewert var en ivrig golfare i Golfavdelningen på Hovås och han blev initiativtagare och donator, tillsammans med J & G Stewarts Ltd i Edinburgh, till Stewart Cup-pokalen. När tävlingen spelades för andra gången, 1909, hade Golfavdelningen inom Göteborgs Idrottsförbund antagit namnet Göteborgs Golf Klubb. Samma år som Kung Gustaf V dog, 1950, blev Stewart's Whiskey Kunglig Hovleverantör. Nedan den första inbjudan till tävlingen, författad av Golfavdelningens sekreterare, Viktor H Setterberg.

Göteborgs Idrottsförbunds Golfafdelning har härmed äran inbjuda till Täfling om Stewart Cup, internationell vandringspokal för golfspel uppsatt 1908, att avhållas på förbundets bana vid Hofås hållstation på Göteborg-Särö Järnväg. Täflingen, som är en 36-håls scratchtäfling om slag, spelas på en och samma dag. Skulle efter täflingens slut flera spelare stå

lika på första platsen, äger särspelning rum någon af de närmaste dagarna, då ytterligare 36 hål spelas. Täflingen, som är öppen för alla amatörgolfspelare tillhörande någon förening som idkar golfspel, börjar söndagen den 10 maj kl. 10.30 f.m. och avslutas på e.m. Pokalen förvaras under ett år af den förening som den vinnande tillhör, samt stannar i den persons ägo, som vunnit densamma fem gånger oafsedt ordningsföljden. Vid hvarje täfling utdelas ett minnespris (gold charm) till den vinnande, samt dessutom ett pris till hvar fjärde af de öfriga deltagarne. Skriftliga anmälningar, åtföljda af insats 1 krona (t.ex. postanvisning) för hvarje deltagare, emottagas af sekreteraren i Golfafdelningen hr Viktor H. Setterberg, Haga Östergata 1, Göteborg, senast onsdagen den 6 maj kl. 7 e.m, skolande de täflandes namn, adress och den förening de tillhöra tydligen angifas. Alla täflande skola inlämna sina anmälningar genom sekreteraren i den förening de tillhöra. Lottdragning för bestämmande af ordningen vid starten, äger rum fredagen den 8 maj kl. 2 e.m. hos sekreteraren och tillkännagifves resultatet omedelbart där. Göteborg den 15 mars 1908 För Göteborgs Idrottsförbunds Golfafdelning Tor Törnsten, ordf. och Viktor H Setterberg, sekr.

Nedan en bilaga som bifogades till ovanstående inbjudan.

Spel om slag. Rörande detta spelsätt, som skall användas i tävlingen om Stewarts Cup, skriver brittiske mästerskaps spelaren James Braid i sin nyli-

gen utkomna bok, Advanced Golf, följande:

Detta är helt och hållet en temperamentsfråga, dvs en spelare måste för att ernå framgång i spel om slag äga just ett sådant temperament som passar härför. Otivvelaktigt är spel om slag den svåraste spelformen i golf. Ni spelar icke mot en utan många; ni vet icke om de spelar bra eller illa; men ni vet att det är mycket troligt att den person som ni har att besegra för att bli va förste man, spelar utmärkt bra, emedan en dålig markering vanligen icke vinner en sådan tävling, och icke fullt ut förtjänar detta. Det är svårt för en person med ett olämpligt temperament att bli förstklassig spelare och de flesta spelare är födda med sina vissa temperament, men de finns någonting som heter träning av tävling om slag. Sålunda måste ni anstränga eder hela tiden, och det händer därför sällan att en person som temperament för golf och detta består i själva verket uti att iakttaga vissa regler som skulle kunna kallas vanligt sunt människoförstånd. De första att ihågkomma är att ett medelmåttigt spel mycket sällan vinner en tävling om slag, utan att

det allra bästa fordras från början till slut. Vanligen lönar sig inte ett försiktigt spel, utan risiker måste då och då tagas om något kan vinnas genom ett lyckat slag. Om således ett hål kan uppnås genom att taga ett hinder i flykten, varigenom ett slag vinnas, bör detta försökas. Glöm aldrig att eder markering icke kan bli för god! Spelaren måste därför alltid ihågkomma att på inlagsplatserna aldrig spela för kort, ty det är där som tävlingen vanligen vinnas. Spela även bollen vid approachslagen till bortre sidan av hålet, ty den kan därigenom gå ned i detsamma. Ett gott humör bidrar mycket till ett bra resultat

Sexton spelare från Golfavdelningen och två från Stockholms GK kom till start i denna 36 håls scratchtävling om slag. Då Hovåsbanan vid denna tid enbart hade 6 hål, spelades banan 6 varv under en och samma dag. Överlägsen vinnare blev Ove Ericksson med 199 slag och hans 31 slag över 6 hål blev nytt rekord liksom hans 98 slag över de första 18 hålen. Ove var målvakt i IFK Göteborg och han fick äran att vakta det svenska målet i den första landsmatchen mot Norge på Tegelbruksängen,

Protokoll från första tävlingen om Stewarts Cup, 36-håls scratchtävling om slag

1. Ove Ericksson	33 + 31 + 34 + 31 + 38 + 32 = 199 slag
2. Cpt. J. Harvej	40 + 40 + 32 + 38 + 37 + 36 = 223 "
3. V. Setterberg	43 + 41 + 40 + 38 + 36 + 37 = 235 "
4. Tor. Törnsten	43 + 42 + 38 + 42 + 39 + 33 = 237 "
5. Aug. Mattsson	39 + 36 + 42 + 40 + 40 + 40 = 237 "
6. G. Asklund	57 + 44 + 33 + 38 + 43 + 35 = 250 "
7. H. Wells	41 + 40 + 42 + 40 + 44 + 45 = 252 "
8. T. Smith	38 + 43 + 41 + 47 + 45 + 39 = 253 "

där Gamla Ullevi ligger i dag, den 12 juli samma år. *)

Pokalens donator, Reinhold Ewert, fick tyvärr utgå efter 24 hål, kanske för att "jobba ihop" kostnaden för prisbordet? Fredagen den 15 maj spelades 18 håls särspel i hållande regn om 4:e och 5:e pris mellan Klubbens ordförande Tor Törnsten och August Mattsson. Törnsten segrade med 113 slag mot 119 för Mattsson.

Statuterna angav att man erövrade pokalen för alltid efter fem vinster oavsett ordningsföljd. Den första pokalen vanns för alltid av Erik Runfelt 1916. Han hade då segrat fem gånger, varav fyra i följd. En ny pokal sattes upp 1917 vilken sedan dess är Göteborgs Golf Klubbs egendom och skall vara ständigt vandrande. Erik Runfelt vann även 1918, 1919 och 1920. Hans åtta segrar på tio tävlingar kan vara en av anledningarna till att reglerna ändrades till 1921 års

tävling. Ursprungligen spelade man nämligen "open", men enligt nya regler detta år spelas Stewart Cup allt sedan dess med hcp. År 1914, då första världskriget bröt ut, blev tävlingen inställd. Fyra spelare har vunnit pokalen tre gånger. Olof Svinhufvud 1921, 1922 och 1923; Erik Bengtsson 1926, 1929 och 1933; Claes Ulrik Hersle 1983, 1993 och 2011 samt Claes Dellborg 1996, 2003 och 2006. Den första kvinnliga vinnaren blev Helen Wingstrand 1943. Ytterligare tre kvinnor har stått som segare genom åren. Gunilla Ekman/Nordgren 1986 och 1999, Beatrice Davoust 1990 och 2013 samt Emelie Rejler 1997.

Familjen Ewert sponsrade tävlingen under 73 år! Herbert Ewert, Reinholds son, tog över företaget och gjorde Stewart Challenge Cup till en av de populäraste tävlingarna i regionen. Säckpipsblåsare, årligen inbjuden skotsk scratchspelare,

whiskyprovning och ett förnämligt prisbord gjorde tävlingen till årets händelse för många golfspelare i västra Sverige. Även Herberts son, Christian Ewert, arbetade inom företaget då familjen beslöt att sälja sin vin- och spritagentur år 1981 till JS Saba. Ansvaret för Stewart's hamnade på så sätt hos en gammal Hovåsspelare som flyttat till Stockholm, Bertil Colliander. Bertil hade börjat spela som junior kring år 1950 tillsammans med bland andra artikelförfattaren, och blev som senior en duktig golfare med en vinst i Skandinavisk Foursome som en merit. Tyvärr tappade Stewart's i samband med ägarbytet lite av sin forna glans.

Inför att tävlingen skulle fira sitt 100 årsjubileum år 2008, bestämde GGK:s Styrelse att åter satsa på Sveriges traditionsrikaste tävling. En arbetande Stewartskommitté, under ledning av Jan Åstrand, ett intimt samarbete med dåvarande ägaren

till Stewartsagenturen, Interbrands, ett bra prisbord m.m. gjorde att tävlingen återfick delar av sin forna status. Interbrands överlämnade agenturen till ett nytt företag, Egmont, inför tävlingen 2014. Tävlingen spelas sedan ett antal år med 18 hål på lördagen och avgörs under söndagen med en shutgunstart över 18 hål. Starten sker då i resultatordning från lördagsronden med de främsta från hål 1. Prisutdelning blir det vid en gemensam lunchmiddag för samtliga deltagare.

*) Läs historien om den duktige golfaren Ove Ericksson i KlubbBlad nr. 1 av år 2013 på GGK:s Hemsida, Klubbhistoriska Kommittén.

Källa: bl.a. GGK:s arkiv

